

2019 ÅRLIG
RAPPORT

**SAMARBEJDE
OM STÆRKERE
RETTIGHEDER**
RESUMÉ

2019 Resumé af årlig rapport

SAMARBEJDE OM STÆRKERE RETTIGHEDER

Forord

Det Europæiske Databeskyttelsesråds (“Databeskyttelsesrådet”) mission er at sikre ensartet anvendelse af databeskyttelsesreglerne i hele Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS). Dette er forankret i den generelle forordning om databeskyttelse (“databeskyttelsesforordningen”), som har indledt en ny æra for overholdelse af de registreredes rettigheder.

Databeskyttelsesforordningen er ikke kun værdifuld, idet der nu er etableret en harmoniseret retlig ramme for databeskyttelse i hele EØS – en ramme, som har udvidet og styrket de nationale databeskyttelsesmyndigheders beføjelser. Databeskyttelsesforordningens ikrafttræden har også tilskyndet til større bevidsthed om databeskyttelsesrettigheder hos både borgere og organisationer. Dette er vigtigere end nogensinde på grund af den stigende integrering af dataafhængige teknologier i næsten alle livets aspekter.

Idet vi nærmer os toårsdagen for databeskyttelsesforordningens ikrafttræden, er jeg overbevist om, at samarbejdet mellem databeskyttelsesmyndighederne i EØS vil munde ud i en fælles databeskyttelseskultur. Der vil stadig være udfordringer, men Databeskyttelsesrådet arbejder på at løse dem og på at sikre, at de centrale samarbejdsproceduremodeller anvendes ensartet.

Som Databeskyttelsesråd bidrager vi til den ensartede fortolkning af databeskyttelsesforordningen ved at vedtage

retningslinjer og udtalelser. I 2019 vedtog vi fem nye retningslinjer om emner som beskyttelse af privatlivet ved hjælp af design og standardindstillinger og retten til at blive glemt samt to retningslinjer i den endelige version efter høring. Vi har også vedtaget 16 udtalelser om bl.a. konsekvensanalyser vedrørende databeskyttelse, krav til akkreditering af kontrolorganer for adfærdskodekser og samspillet mellem e-databeskyttelsesdirektivet og databeskyttelsesforordningen. Det har vi kunnet takket været en vedvarende indsats fra alle aktører i Databeskyttelsesrådet og et forøget input og engagement fra vores interessenter via arrangementer, workshops og undersøgelser.

Ved indgangen til det kommende år føler vi os klar til at løse de resterende opgaver i vores toårige arbejdsprogram. Vi vil fortsætte med at vedtage retningslinjer, fremme samarbejde om grænseoverskridende håndhævelse og rådgive EU-lovgiveren i databeskyttelsesspørgsmål.

Flere og flere lande uden for EU vedtager databeskyttelseslovgivning. I den forbindelse baserer de ofte deres lovgivning på de grundlæggende principper i databeskyttelsesforordningen. Jeg har tillid til, at vi i en ikke alt for fjern fremtid vil opleve, at beskyttelse af registreredes rettigheder bliver normen i hele verden. Det vil danne grundlag for mere sikre datastrømme og øget gennemsigtighed samt større tillid til retsstaten.

Andrea Jelinek

Formand for Det Europæiske Databeskyttelsesråd

2

2019: et overblik

2.1. FORRETNINGSORDEN

[Forretningsordenen](#), som udstikker Databeskyttelsesrådets vigtigste funktionsbestemmelser, blev vedtaget på det første plenarmøde den 25. maj 2018.

I 2019 vedtog Databeskyttelsesrådet en ændret ordlyd af artikel 8, 10, 22 og 24 i sin forretningsorden med det formål at klarlægge kravene for at opnå observatørstatus, procedurerne efter vedtagelsen af udtalelser og afstemningsprocedurer under Databeskyttelsesrådets plenarmøder.

Databeskyttelsesrådet vedtog også en ny artikel 37 i forretningsordenen om indførelse af et koordineret tilsynsudvalg i forbindelse med databehandling, der foretages af store informationssystemer, som drives af EU-

institutionerne og EU's organer, kontorer og agenturer.

I 2019 havde udvalget ansvaret for det koordinerede tilsyn med IMI-systemet og Eurojust. I 2020 udvides opgaven til også at omfatte Den Europæiske Anklagemyndighed (EPPO). Fremover vil alt koordineret tilsyn med store EU-informationssystemer, organer, kontorer og agenturer gradvist blive flyttet over til udvalget.

2.2. DATABESKYTTELSESRÅDETS SEKRETARIAT

Databeskyttelsesrådets sekretariat sikrer, at alle rådets aktiviteter overholder den retlige ramme for Databeskyttelsesrådet som et EU-organ og rådets egen forretningsorden. Sekretariatet er hovedansvarligt for udarbejdelsen af udkast til udtalelser og afgørelser om sammenhæng og tjener som institutionens hukommelse,

idet det sikrer dokumenternes ensartethed over tid. Databeskyttelsesrådets sekretariat har også til opgave at befordre Databeskyttelsesrådets rimelige og effektive beslutningstagning og agere sluse for klar og ensartet kommunikation.

Som led i sine støtteaktiviteter har Databeskyttelsesrådets sekretariat udviklet IT-løsninger til effektiv og sikker kommunikation mellem Databeskyttelsesrådets medlemmer, herunder informationssystemet for det indre marked (IMI).

I 2019 arrangerede Databeskyttelsesrådets sekretariat 11 plenarmøder og 90 ekspertgruppemøder. De forskellige ekspertgrupper fokuserer på specifikke områder inden for databeskyttelse og bistår Databeskyttelsesrådet med at varetage sine opgaver.

Endelig bistår Databeskyttelsesrådets sekretariat formanden med at forberede og lede plenarmøderne og med forskellige taler.

2.3. DATABESKYTTELSESRÅDETS AKTIVITETER I 2019

2.3.1. Generel vejledning

I 2019 vedtog Databeskyttelsesrådet **fem nye retningslinjer** til klarlægning af rækken af bestemmelser i henhold til databeskyttelsesforordningen. De vedtagne retningslinjer omhandlede adfærdscodekser og kontrolorganer på nationalt plan og EU-plan og skulle desuden klarlægge behandlingen af personoplysninger under et antal forskellige omstændigheder, nemlig levering af onlinetjenester, videoanordninger, principperne om databeskyttelse gennem design og standardindstillinger og retten til at blive glemt af søgemaskinerne.

Endvidere blev **tre retningslinjer**, der var vedtaget i 2018, godkendt af Databeskyttelsesrådet i 2019 i den endelige version efter offentlig høring. Disse retningslinjer klarlægger akkrediterings- og certificeringskriterier og det territoriale anvendelsesområde, som er beskrevet i databeskyttelsesforordningen.

Databeskyttelsesrådet afgav også en [henstilling](#) om udkastet fra Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse (EDPS) til en liste over databehandlinger, som kræver en konsekvensanalyse vedrørende databeskyttelse.

2.3.2. Udtalelser om sammenhæng

For at garantere en sammenhængende anvendelse af databeskyttelsesforordningen i tilfælde med grænseoverskridende virkninger afgiver Databeskyttelsesrådet **udtalelser om sammenhæng**. Den kompetente tilsynsmyndighed skal tage udstrakt hensyn til udtalelsen.

I 2019 vedtog Databeskyttelsesrådet [16 udtalelser om sammenhæng](#). Heraf omhandlede de otte tilsynsmyndighedernes udkast til lister over databehandlinger, der kræver en konsekvensanalyse vedrørende databeskyttelse, og dem, der er undtaget herfra. De resterende udtalelser angik overførslen af personoplysninger mellem finansielle tilsynsmyndigheder i EØS og finansielle tilsynsmyndigheder uden for EØS og samspillet mellem e-databeskyttelsesdirektivet og databeskyttelsesforordningen samt en klarlægning af standardkontraktbestemmelser, bindende virksomhedsregler, tilsynsmyndigheders beføjelser og kriterier for akkreditering af kontrolorganer.

Databeskyttelsesrådet fungerer også som tvistbilæggelsesorgan og afgiver **bindende afgørelser**. Siden den 25. maj 2018 er der imidlertid ikke blevet iværksat tvistbilæggelser. Dette tyder på, at tilsynsmyndighederne har været i stand til at opnå konsensus i alle aktuelle grænseoverskridende tilfælde.

2.3.3. Høring som led i lovgivningsproceduren

Databeskyttelsesrådet rådgiver Europa-Kommissionen om alle spørgsmål vedrørende beskyttelse af personoplysninger, herunder om, hvorvidt tredjelands og internationale organisationers databeskyttelsesniveau er tilstrækkeligt. I 2019 udgav Databeskyttelsesrådet rapporter om den [anden](#) og den [tredje årlige evaluering](#) af afgørelsen om tilstrækkeligheden af beskyttelsesniveauet i EU's og USA's værn om privatlivets fred,

som Europa-Kommissionen havde gennemført for at vurdere dens holdbarhed og praktiske gennemførelse.

Desuden afgav Databeskyttelsesrådet en [udtalelse](#) om samspillet mellem forordningen om kliniske forsøg og databeskyttelsesforordningen, som Europa-Kommissionens Generaldirektorat for Sundhed og Fødevarerikkerhed (GD SANTE) havde anmodet om.

Databeskyttelsesrådet er også underlagt artikel 42 i [forordning \(EU\) 2018/1725](#) om høring som led i lovgivningsproceduren. Dette giver EDPS og Databeskyttelsesrådet mulighed for at koordinere deres arbejde med henblik på at afgive en **fælles udtalelse**. I 2019 vedtog Databeskyttelsesrådet og EDPS en [fælles udtalelse](#) om databeskyttelsesaspekter af digitaltjenesteinfrastrukturen for e-sundhed. Denne udtalelse blev også afgivet efter anmodning fra GD SANTE.

Databeskyttelsesrådet vedtog desuden på eget initiativ en [erklæring](#) om den foreslåede e-databeskyttelsesforordning og afgav et [bidrag](#) om databeskyttelsesaspekter af Budapestkonventionen om IT-kriminalitet.

2.3.4. Andre dokumenter

I 2019 vedtog Databeskyttelsesrådet **to erklæringer**. Den [første erklæring](#) vedrørte den amerikanske lovgivning om efterrettelighed vedrørende beskatning af konti i udlandet (FATCA) efter Europa-Parlamentets beslutning om de negative virkninger af FATCA for EU-borgere. Den [anden erklæring](#) vedrørte anvendelse af personoplysninger i forbindelse med politiske kampagner i lyset af valget til Europa-Parlamentet i 2019 og andre valg i og uden for EU.

For at imødegå problemer med databeskyttelse i tilfælde af et Brexit uden en aftale vedtog Databeskyttelsesrådet **to informationsblade** om henholdsvis [overførsler af personoplysninger](#) fra EØS til Det Forenede Kongerige i henhold til databeskyttelsesforordningen og [bindende virksomhedsregler for virksomheder](#), der har ICO som ledende tilsynsmyndighed.

Efter anmodning fra Europa-Parlamentets Udvalg om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender

(LIBE) udgav Databeskyttelsesrådet [LIBE-rapporten om gennemførelsen af databeskyttelsesforordningen](#) med en oversigt over gennemførelse og håndhævelse af databeskyttelsesforordningen omfattende både samarbejdsmekanismen og tilkendegivelserne om sammenhæng.

Den 9. juli 2019 afgav Databeskyttelsesrådets formand forklaring for Den Europæiske Unions Domstol, som havde anmodet om et mundtligt [indlæg om sag C-311/18 \(Facebook Irland og Schrems\)](#).

2.4. HØRINGER

Efter den foreløbige vedtagelse af retningslinjer afholder Databeskyttelsesrådet **offentlige høringer** for at lade interessenter og borgere give udtryk for deres synspunkter og komme med yderligere input. I 2019 iværksatte Databeskyttelsesrådet [fem sådanne høringer](#) om sine retningslinjer om adfærdskodekser, certificeringskriterier, behandling af personoplysninger i onlinetjenester og videoanordninger, beskyttelse af privatlivet ved hjælp af design og standardindstillinger og retten til at blive glemt.

Databeskyttelsesrådet afholder **interessentarrangementer** for at indsamle synspunkter om centrale emner og kvalificere udformningen af fremtidige retningslinjer. I 2019 afholdt Databeskyttelsesrådet tre sådanne arrangementer med fokus på det reviderede betalingsdienstedirektiv, på begreberne dataansvarlige og databehandlere og deres ansvarsområder og på registreredes rettigheder.

Som led i den årlige gennemgang af Databeskyttelsesrådets aktiviteter, jf. artikel 71, stk. 2, i databeskyttelsesforordningen, gennemførte rådet en **interessentundersøgelse** for andet år i træk. Undersøgelsen, der var rettet mod indholdet og proceduren for vedtagelse af Databeskyttelsesrådets retningslinjer, skulle afdække, i hvilket omfang interessenterne finder retningslinjerne nyttige og praktiske i forbindelse med fortolkningen af bestemmelserne i databeskyttelsesforordningen.

Respondenterne omfattede organisationer og virksomheder fra finans-, bank- og forsikringssektoren, engros- og

detailhandelen, informationsteknologierne, folkesundhed og sociale foranstaltninger samt grundlæggende rettigheder. De fleste respondenter var beliggende i Europa, og over 60 % repræsenterede små enheder.

64 % af de interessenter, som deltog i undersøgelsen, fandt retningslinjerne nyttige, og 46 % syntes, at de var tilstrækkelig pragmatiske. Næsten 80 % fandt retningslinjerne let tilgængelige, hvilket var en stigning fra 64 % i 2018. Andre positive tilbagemeldinger henviste til retningslinjernes eksempler fra det virkelige liv og brede anvendelighed til at forebygge national fragmentering.

Respondenterne tilskyndede til yderligere fortolkningsarbejde for bl.a. at klarlægge forholdet mellem dataansvarlig og databehandler og retsgrundlaget for legitim interesse. SMV'ernes overholdelse af databeskyttelsesforordningen er fortsat en udfordring, men interessenterne bemærkede, at Databeskyttelsesrådets retningslinjer er nyttige som værktøj til at støtte forordningens anvendelse. I alt bedømte 40 % af interessenterne høringsprocessen som værende hensigtsmæssig til tilfredsstillende.

2.5. TILSYNSMYNDIGHEDERNES AKTIVITETER I 2019

I henhold til databeskyttelsesforordningen samarbejder EØS-medlemsstaternes tilsynsmyndigheder tæt om at sikre, at de registreredes databeskyttelsesrettigheder beskyttes ensartet i hele EØS. En af tilsynsmyndighedernes opgaver er at bistå hinanden og koordinere beslutningstagningen i grænseoverskridende tilfælde af databeskyttelse.

I rapporteringsperioden identificerede tilsynsmyndighederne visse udfordringer under indførelsen af samarbejds- og sammenhængsmekanismen. Navnlig fandt de, at kludetæppet af nationale retsplejelove påvirkede samarbejdsmekanismen på grund af forskellige klagebehandlingsprocedurer, parternes standpunkter i sagerne, kriterier for antagelse til behandling, frister osv.

Desuden afhænger tilsynsmyndighedernes effektive anvendelse af de beføjelser og opgaver, der er tillagt dem i medfør af databeskyttelsesforordningen, i vidt omfang af de ressourcer, de har til rådighed. Dette gælder navnlig for one-

stop-shop-mekanismen, hvis succes er betinget af den tid og indsats, som tilsynsmyndighederne kan afsætte til de enkelte sager og samarbejdet.

Trods disse udfordringer er Databeskyttelsesrådet overbevist om, at samarbejdet mellem tilsynsmyndighederne vil skabe en fælles databeskyttelseskultur og en ensartet overvågningspraksis. Et enkelt sæt regler har vist sig at være fordelagtigt for dataansvarlige og databehandlere inden for EØS, idet det har gjort retssikkerheden større. Det har også været til gavn for privatpersoner, hvis rettigheder som registreret er blevet styrket.

Siden ikrafttrædelsen af databeskyttelsesforordningen har der været 807 grænseoverskridende samarbejdsprocedurer i IMI-systemet, hvoraf 585 sager blev indledt i 2019. Af disse grænseoverskridende samarbejdsprocedurer skyldtes 425 en klage, mens de resterende hidrørte fra andre kilder, f.eks. undersøgelser, lovkrav eller mediedækning.

One-stop-shop-mekanismen kræver samarbejde mellem den ledende tilsynsmyndighed og de berørte tilsynsmyndigheder. Den ledende tilsynsmyndighed leder undersøgelsen og spiller en central rolle i arbejdet med at opnå konsensus mellem de berørte tilsynsmyndigheder og finde frem til en koordineret afgørelse i henseende til den dataansvarlige eller databehandleren. Inden udgangen af 2019 havde tilsynsmyndighederne indledt 142 one-stop-shop-procedurer, hvoraf 79 blev afgjort endeligt.

Den gensidige bistandsprocedure sætter tilsynsmyndighederne i stand til at anmode andre tilsynsmyndigheder om oplysninger og andre foranstaltninger med henblik på et effektivt samarbejde, f.eks. forhåndstilladelser eller undersøgelser. Siden den 25. maj 2018 er der iværksat 2 542 gensidige bistandsprocedurer. Af disse procedurer var et overvældende flertal (2 427) uformelle høringsprocedurer, mens 115 var formelle anmodninger.

I 2019 udførte tilsynsmyndighederne ingen **fælles operationer**.

I henhold til databeskyttelsesforordningen har de nationale tilsynsmyndigheder forskellige korrigerende foranstaltninger

til rådighed. I 2019 identificerede tilsynsmyndighederne en række **overtrædelser af databeskyttelsesforordningen** og udøvede deres korrigerende beføjelser derefter.

Overtrædelserne omfattede manglende gennemførelse af bestemmelser såsom beskyttelse af privatlivet ved hjælp af design og standardindstillinger samt retten til adgang og retten til sletning. Mange sager understregede manglen på velegnede tekniske eller organisatoriske foranstaltninger til sikring af databeskyttelse, hvilket førte til brud på datasikkerheden. Flere væsentlige hændelser omfattede behandling af særlige kategorier af oplysninger, f.eks. politisk overbevisning, kreditoplysninger eller biometriske data. De enheder, der blev pålagt bøder, var både fra den private og den offentlige sektor.

3

Vigtigste målsætninger for 2020

Inden udgangen af 2019 havde Databeskyttelsesrådet halvvejs gennem sin [arbejdsplan](#) gjort betydelige fremskridt med de tilkendegivne målsætninger og nærmer sig opfyldelsen af dem i sit andet arbejdsår.

I 2020 har Databeskyttelsesrådet som mål at yde vejledning om dataansvarlige og databehandlere, registreres rettigheder og begrebet legitim interesse. Det vil også intensivere sit arbejde i forbindelse med avancerede teknologier, f.eks. opkoblede køretøjer, blockchain, kunstig intelligens og digitale assistenter.

Databeskyttelsesrådet vil fortsat rådgive Europa-Kommissionen om emner som anmodninger om

grænseoverskridende adgang til data vedrørende elektronisk bevismateriale, gennemgang eller vedtagelse af afgørelser om tilstrækkelighed i forbindelse med overførsel af oplysninger til tredjelande samt eventuelle revisioner af aftalen om passagerlisteoplysninger (PNR) mellem EU og Canada.

Ud over det arbejde, der er skitseret i arbejdsplanen, skal Databeskyttelsesrådet i 2020 levere vejledning i virkningerne for databeskyttelsen i forbindelse med bekæmpelsen af covid-19, både på eget initiativ og efter samråd med Europa-Kommissionen.

Databeskyttelsesrådet er også optaget af at udbygge

eksisterende forhold til interessenterne og udvikle nye. Medlemmerne af Databeskyttelsesrådet vil sammen med formanden og næstformanden for rådet fortsat deltage i relevante konferencer og afholdelse af taler.

Databeskyttelsesrådets sekretariat vil fortsat sikre en harmoniseret kommunikationstilgang. Dette omfatter en øget tilstedeværelse på sociale medier for at øge inddragelsen af offentligheden i Databeskyttelsesrådets aktiviteter og en styrkelse af samarbejdet med tilsynsmyndighederne. Databeskyttelsesrådet vil med henblik herpå opretholde og styrke netværket af presse- og kommunikationsansvarlige hos tilsynsmyndighederne.

Kontaktoplysninger

Postadresse:

Rue Wiertz 60, B-1047 Bruxelles, Belgien

Kontoradresse:

Rue Montoyer 30, B-1000 Bruxelles, Belgien

E-mail:

edpb@edpb.europa.eu

@eu_edpb

eu-edpb

edpb.europa.eu